

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ СТАНОВЛЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ СУЧАСНОГО МУЗИКАНТА

Пляка Л. В.

кандидат психологічних наук,

доцент кафедри мистецької освіти та гуманітарних дисциплін

Харківського національного університету мистецтв

імені І.П. Котляревського

м. Харків, Україна

Актуальною проблемою сучасної музичної освіти України є орієнтири на європейські «виміри». Їх динаміка сприяє розвитку ринку праці й конкуренції на ньому. Запорукою конкурентоспроможності виступає успішний особистісний розвиток майбутніх музикантів, розвивальний та усвідомлений міжособистісний досвід, який здійснюється у закладі вищої освіти під час навчальної діяльності. Результатом навчальної діяльності майбутніх фахівців є професійна компетентність та конкурентоспроможність особистості.

Конкурентоспроможність сучасного музиканта – узагальнена характеристика, що відображає рівень сформованих професійних знань, умінь та навичок, сукупність особистісних і професійних якостей, здатних задовольняти потреби роботодавця.

Розвиток конкурентоспроможності майбутніх фахівців відбувається успішно за умови, коли здобувач вищої освіти здатен чітко визначити мету і стратегію своєї майбутньої професійної діяльності, окреслювати її перспективу та здобувати професійні знання, вміння і навички. Цей розвиток передбачає максимальну реалізацію активності, самостійності, ініціативи здобувачів вищої освіти під час їх професійного становлення.

У процесі професійної підготовки майбутні фахівці повинні набути досвіду послідовного свідомого самопізнання та професійного зростання, оцінити свою індивідуальність, стати суб'єктами професійного саморозвитку. Професійний саморозвиток майбутніх музикантів передбачає їхню самоосвіту, розвиток професійних комунікативних якостей, бажання під час навчальної діяльності здобути професійні знання, вміння та навички.

Професійний розвиток (зокрема саморозвиток) тісно пов'язаний з особистісним розвитком. У цьому контексті актуальною є проблема створення умов для професійного саморозвитку майбутніх фахівців [3].

Психологічні умови є лише зовнішнім фактором впливу на майбутнього фахівця, а сама позиція особистості, враховуючи сукупність мотивів, інтересів, бажань – це вже усвідомлене цілеспрямоване прагнення з потребою у професійному зростанні, а, отже, і розвитку необхідних професійно-важливих якостей згідно обраної професії [1].

Педагогічні умови – обставини, від яких залежить та відбувається цілісний продуктивний педагогічний процес професійної підготовки фахівців, що опосередковується активністю особистості [2, с. 143]

У теоретико-методологічних підходах щодо формування психолого-педагогічних умов професійно-важливих якостей треба враховувати їх генезис з виокремленням наявних важливих психофізіологічних якостей (рівень нервово-психічної стійкості, властивості нервової системи), які мають спадкову зумовленість, та комплексу соціально-психологічних якостей (потреби, мотиви, спрямованість, суспільна активність, особливості комунікації, поведінки), що є продуктам соціально зумовленим.

Серед системи психолого-педагогічних умов у процесі формування конкурентоспроможності здобувачів вищої освіти можна виділити такі:

- 1) підвищення мотивації до професійної та навчальної діяльності;
- 2) формування професійної Я-концепції;
- 3) індивідуально-творчий підхід: розвиток професійних якостей у майбутнього фахівця, набуття ним власного досвіду самореалізації і професійного зростання;
- 4) збагачення змісту навчання системою понять і концепцій, що орієнтують здобувачів вищої освіти на рефлексію, самопроєктування, самонавчання, самоорганізацію, саморозвиток у сфері професійно значимих якостей особистості.
- 5) залучення майбутніх фахівців до музично-творчої діяльності.

Отже, що формування конкурентоспроможності сучасного музиканта це складний психолого-педагогічний процес, який складає систему взаємообумовлених і взаємодоповнюючих елементів, в ході якого повинна здійснюватися цілеспрямована психолого-педагогічна програма підготовки майбутніх фахівців.

Література:

1. Приймук О. О. Психологічні умови формування професійних якостей здобувачів вищої освіти : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.10 ; Київ. нац. торг.-екон. Ун-т. Київ, 2017. 20 с.
2. Професійна освіта: словник: навч. посіб. К. : Вища шк., 2000. 380 с.
3. Професійний саморозвиток майбутнього фахівця : монографія / за ред. В. А. Ковальчук. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2011. 204 с.